

OSNOVNA ŠOLA

Cerutova 7, 1000 Ljubljana
Tel.: 01 547 32 30, Faks: 01 547 32 42

VZGOJNI NAČRT

Osnovne šole Zalog

Ljubljana, marec 2018

KAZALO

1 UVOD	3
1.1 VZGOJNA NAČELA	3
1.2 TEMELJNE VREDNOTE	4
2 KODEKS KOMUNIKACIJE	4
2.1 UČITELJ – UČENEC	4
2.2 UČITELJ – STARŠI	5
3 SODELOVANJE S STARŠI	5
3.1 PRAVICE IN OBVEZNOSTI STARŠEV	6
3.2 INDIVIDUALNE OBLIKE SODELOVANJA	6
3.3 SKUPINSKE OBLIKE SODELOVANJA	7
4 VZGOJNE DEJAVNOSTI NA ŠOLI	8
4.1 PREVENTIVNE IN PROAKTIVNE DEJAVNOSTI	8
4.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE UČENCEV	9
5 VZGOJNO UKREPANJE	10
5.1 VZGOJNI POSTOPEK	10
5.2 VZGOJNI UKREPI	11
5.3 RESTITUCIJA	11
5.4 VZGOJNI OPOMINI	12
5.5 POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE	12

1 UVOD

Na osnovi 60.d člena Zakona o osnovni šoli (ZOŠ, Ur. l. RS, št. 81/06, 102/07), ki določa namen in vsebino vzgojnega načrta, smo v šolskem letu 2017/2018 začeli s prenovno vzgojnega načrta. Projektna skupina je pripravila predloge, ki so jih potem dopolnili ostali pedagoški delavci šole, svoje predloge pa so podali tudi starši in učenci.

V skladu s cilji osnovnošolskega izobraževanja, ki so opredeljeni v 2. členu ZOŠ, se bomo na šoli še posebej posvetili omogočanju osebnostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe, saj to sprejemamo za vrednoto, ki ji je treba slediti.

Izbrana načela in vrednote izhajajo iz vizije šole »*dobro počutje in učenje za boljše življenje*« ter različnih potreb, izkušenj in mnenj vseh deležnikov vzgojno-izobraževalnega procesa na OŠ Zalog v preteklih letih.

1.1 VZGOJNA NAČELA

- **načelo zaupanja, vzajemnega spoštovanja in sodelovanja vseh deležnikov vzgojno-izobraževalnega procesa:** razvijamo spoštovanje, odgovornost in zagotavljamo varnost;
- **načelo vseživljenjskega učenja:** vsi učinkovito delamo skupaj, in sicer kot posamezniki in v organizaciji; učenec zaznava in spremlja sebe ter svoje delovanje v skupini in ozavešča lastne strategije za osebni razvoj;
- **načelo strokovne avtonomije in pristojnosti:** zaposleni je na osnovi predpisov o vzgoji in izobraževanju strokoven v različnih situacijskih dogodkih. Sem sodijo: komunikacija in odnosi, učinkovito poučevanje, organizacija in vodenje, sodelovanje z delovnim in družbenim okoljem, profesionalni razvoj;
- **načelo pomembnih dejavnikov za razvoj učenčevih kompetenc:** kritično mišljenje, ustvarjalnost, dajanje pobud, reševanje problemov, ocena tveganj, sprejemanje odločitev;
- **načelo individualizacije:** vsak učenec se obravnava kot posameznik, upošteva se njegove posebnosti in okoliščine ter

- **načelo osebnega zgleda:** zaposleni s svojim delovanjem in ravnanjem dajemo osebni zgled učencem.

1.2 TEMELJNE VREDNOTE

Na naši šoli smo se zaposleni, starši in učenci odločili, da bomo v naslednjem daljšem obdobju posebno pozornost posvečali razvoju naslednjih vrednot:

- **znanje,**
- **spoštovanje,**
- **skrb za okolje,**
- **odgovornost.**

Za navedene vrednote smo se z reševanjem ankete odločili prav vsi. Učitelji, učenci in njihovi starši smo poudarili znanje kot vrednoto, brez katere v današnjem času težko preživimo. Vsem sta skupni vrednoti medsebojnega spoštovanja in skrbi za okolje. Učitelji in starši smo poudarili še pomembnost razvijanja odgovornosti.

Na šoli si prizadevamo uresničevati dejavnosti za razvijanje naštetih vrednot.

2 KODEKS KOMUNIKACIJE

2.1 UČITELJ – UČENEC

- Sprejemam različna čustva učencev in jim dam vedeti, da je dobro imeti čustva in jih izražati na primeren način.
- Poiščem močna področja učenca in jih poudarim, izpostavim.
- Pri razvijanju šibkih področij učencev vedno izhajam iz tistega, kar učenci dobro obvladajo.
- Učencem pokažem, da jih spoštujem.
- Dovolim učencem, da sodelujejo pri oblikovanju razrednih pravil.
- Učenci se učijo tudi iz napak, zato jih spodbujam, da jih popravljajo.
- Učence pohvalim, ko so prizadevni in uspešni.

- Učencem se trudim privzgojiti navado vikanja vseh zaposlenih na šoli in vseh odraslih.
- Ob vstopu v razred učence pozdravim. Ritual, da učenci ob začetku ure vstanejo, se umirijo in odzdravijo učitelju, je pomemben del našega medsebojnega spoštovanja.
- Učence opozarjam na pozdravljanje in sem jim vzgled.

2.2 UČITELJ – STARŠI

- Starše sprejemam kot partnerje v procesu podpore otrokovega razvoja in spoštujem njihovo zasebnost.
- Staršem sem na voljo za pogovor ob uradnih srečanjih in terminih (govorilne ure, roditeljski sestanki), če akutna situacija tako zahteva, pa po dogovoru tudi izven teh terminov. Izven šolskega prostora se s starši ne pogovarjam o učencih.
- Starše informiram o napredku in težavah njihovega otroka.
- Ob srečanju s starši jih pozdravim ter utišam mobilni telefon. Enako pričakujem tudi od staršev.
- S svojo komunikacijo staršem kažem, da mi je mar za njihovega otroka in da mu želim dobro.

3 SODELOVANJE S STARŠI

Šola in starši si prizadevamo za odprt in partnerski odnos, zato si postavljamo naslednja izhodišča sodelovanja:

- Vsi se zavedamo, da delamo za dobro otroka – tudi če se v malenkostih ne strinjamo, moramo imeti skupen cilj, ki bo v dobro otroka.
- Spoštujemo avtoriteto drug drugega in drug o drugem ne razpravljamo pred otrokom. Morebitne težave rešujemo skupaj.
- Otroke spodbujamo k odgovornosti, izpolnjevanju nalog in k samostojnosti.
- Spodbujamo interes za šolo, krepimo ustvarjalnost, razvijamo delovne in učne navade.

- Domače naloge so sestavni del učenja in navajanja k odgovornosti, kot eni od naših izbranih vrednot. Zato jih učitelji redno pregledujemo, starši pa svoje otroke spodbujajo, da jih sami naredijo, kolikor najboljše zmorejo.

3.1 PRAVICE IN OBVEZNOSTI STARŠEV

Pravice in obveznosti staršev so:

- da se ugotavlja pripravljenost otroka za vstop v šolo v primeru predloga odložitve šolanja;
- da poskrbijo, da otrok redno in pravočasno hodi v šolo;
- da za starše učencev 2.–9. razreda v času pouka velja črta zaupanja;
- da pravočasno sporočijo izostanke in jih opravičijo najkasneje v petih dneh po prihodu učenca v šolo;
- da se redno udeležujejo govorilnih ur oz. da se zanimajo za otrokovo delo v šoli in njegov napredek;
- da prihajajo na roditeljske sestanke; če se sestanka iz opravičljivih razlogov ne morejo udeležiti, se predhodno opravičijo in se o vsebini ter skupnih dogovorih pozanimajo pri predstavniku sveta staršev, ki obiskujejo ta oddelek, ali pri razredniku; skupni dogovori večine na roditeljskih sestankih so obvezujoči tudi za ostale;
- da se odzivajo na vabila šole;
- da poskrbijo, da so pravočasno poravnane vse obveznosti do šole;
- da je v času, ko je njihov otrok v šoli, na telefon dosegljiv vsaj eden od staršev ali oseba, ki lahko poskrbi za otroka;
- da medsebojnih sporov otrok ne rešujejo sami z drugim otrokom, ampak vedno v sodelovanju s šolo; kadar gre za manjše spore, navajajo otroka, da se uči svoje spore reševati sam oz. kadar to ni mogoče, da zna sam poiskati ustrezno pomoč pri tem.

3.2 INDIVIDUALNE OBLIKE SODELOVANJA

Individualne oblike sodelovanja so namenjene pogovoru o posameznemu učencu in njegovih posebnostih. Omogočajo izmenjavo mnenj o otroku, zato so iskrene, dobronamerne in zaupne. Starši imajo možnost, da se o težavah ali zaradi drugih

razlogov pogovorijo tudi s šolsko svetovalno delavko, z ravnateljem oz. s pomočnikom ravnatelja. Individualne oblike sodelovanja so dveh vrst:

- **Skupne govorilne ure** izvajamo mesečno po razporedu, ki je določen v šolskem koledarju. Omogočajo stike z razrednikom in drugimi člani učiteljskega zbora. Razgovori so krajši. Nanje starši niso individualno vabljeni.
- **Individualne govorilne ure** učitelji predmetne stopnje načrtujejo tedensko v dopoldanskem času, učitelji razredne stopnje pa mesečno v popoldanskem ali po dogovoru v dopoldanskem času. Nanje povabijo starše, s katerimi se želijo obširneje pogovoriti, ali starše, ki zaradi svojega delovnega časa niso uspeli obiskati skupnih popoldanskih govorilnih ur. Urnik teh govorilnih ur je objavljen na šolski spletni strani in oglasnih deskah.

Praviloma potekajo v živo in ne po telefonu.

Izredni obiski staršev zunaj govorilnih ur so možni po predhodnem dogovoru.

3.3 SKUPINSKE OBLIKE SODELOVANJA

Skupne roditeljske sestanke sklicuje ravnatelj. Namenjeni so splošnemu informiranju staršev o življenju in delu šole, predavanjem s področja psiholoških in pedagoških ved, aktualnim dogodkom.

Oddelčne roditeljske sestanke sklicujejo razredniki praviloma dvakrat letno. Namenjeni so obravnavi tistih vprašanj, ki so aktualna za starše otrok v določenem razredu.

Poleg omenjenih oblik imajo starši možnost sodelovanja na različnih srečanjih, delavnicah, izobraževanjih ipd.

Starše obveščamo o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka: ustno, po telefonu ali pisno (po navadni pošti ali na e-naslov).

Oblike obveščanja so dogovorjene na roditeljskih sestankih posameznih oddelčnih skupnosti. Po telefonu (kot nujno obvestilo) starše obveščamo o dogodkih, ki zadevajo bolezen ali poškodbo njihovega otroka, večjo materialno škodo ter težje kršitve šolskega reda, ki posredno ali neposredno zadevajo njihovega otroka.

Starši so šoli dolžni posredovati telefonsko številko, na kateri so vedno dosegljivi in elektronski naslov. Vsako spremembo starši javijo razredniku.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da je potreben daljši in poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na razgovor v šolo. Na razgovor lahko povabimo tudi druge strokovne delavce.

V primerih, ko se starši ne vključujejo v reševanje problemov, povezanih z njihovimi otroki, ali na šoli ocenimo, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje, ravnamo v skladu s pristojnostmi šole v okviru veljavne zakonodaje in k reševanju vključimo še druge pristojne institucije (CSD, policija ...).

4 VZGOJNE DEJAVNOSTI NA ŠOLI

4.1 PREVENTIVNE IN PROAKTIVNE DEJAVNOSTI

Preventivne in proaktivne dejavnosti se izražajo v vsakodnevni šolski praksi in so usmerjene k oblikovanju ustvarjalnega, spodbudnega učnega okolja.

Preventivne in proaktivne vzgojne dejavnosti:

- oblikovanje varne, skrbne, urejene, inkluzivne in v uspešnost naravnane učeče se skupnosti;
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost;
- spodbujanje znanja kot vrednote;
- izvajanje projektov šole in vključevanje v širše projekte kot odlične priložnosti za poglobljeno vzgojno delo na mnogih področjih;
- oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja – pravila šole in oddelka;

- poudarjanje in nagrajevanje zglednega vedenja učencev, pogovori o takem vedenju;
- navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole, spodbujanje zavedanja svobode in odgovornosti za posledice lastnega vedenja;
- spodbujanje sprejemanja drugačnosti;
- povečanje nadzora na določenih krajih v določenih časih;
- odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, njihovo hitro in načrtno reševanje;
- razredni projekti, ki krepijo timsko delo in v katerih se učenci urijo v različnih spretnostih;
- izvajanje preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva, spolnih zlorab in drugih odklonskih pojavov;
- učenje reševanja konfliktnih situacij na neagresiven način;
- izobraževanje strokovnih delavcev o vzgojnem delovanju;
- razredni in oddelčni učiteljski zbori;
- organiziranje aktivnega preživljanja časa učencev pred in po pouku ali med odmori;
- različne oblike strokovne pomoči učencem z učnimi in vedenjskimi težavami, skrb za nadarjene posameznike, skrb za učence s posebnimi potrebami in pomoč učencem tujcem.

4.2 SVETOVANJE IN USMERJANJE UČENCEV

Svetovanje in usmerjanje izvajamo vsi strokovni delavci. Posebno vlogo pri sporazumnem reševanju problemov ima svetovalni delavec šole.

Postopek za vse udeležence poteka po načelu postopnosti: učitelj, razrednik, šolska svetovalna služba, ravnatelj. Po potrebi v reševanje bolj zapletenih situacij vključujemo zunanje sodelavce in institucije.

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem pri reševanju problemov, ki so povezani z njihovim razvojem, s šolskim delom, z odnosi z vrstniki in odraslimi, razvijanjem samopodobe in s prevzemanjem odgovornosti in njihovim staršem, da bodo znali svoje otroke pri tem podpirati.

Dejavnosti pomoči, razvojne in preventivne dejavnosti, dejavnosti načrtovanja in evalvacije, pri katerih šola svetuje in usmerja so:

- **učenje in poučevanje:** svetovalno-preventivno delo in pomoč učencem s posebnimi potrebami in z učnimi težavami, koordinacija učne pomoči, sodelovanje pri načrtovanju dela z nadarjenimi učenci, vodenje dokumentacije za obravnavane učence ipd.;
- **reševanje socialno-ekonomskih stisk:** Šolski sklad in sodelovanje z zunanjimi institucijami.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri otroku pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah psiho-socialne pomoči.

5 VZGOJNO UKREPANJE

Kadar učenec krši dolžnosti in odgovornosti, določene z vzgojnim načrtom, hišnim redom, pravili šolskega reda, drugimi predpisi in akti šole ter dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom in drugimi predpisi, se mu lahko izrečejo:

- vzgojni ukrep,
- restitucija,
- vzgojni opomin.

Vzgojne ukrepe, restitucijo in vzgojne opomine lahko šola izreče oz. določi za kršitve, storjene v času pouka na območju šolske stavbe, na zunanji površini šole znotraj šolske ograje, na dnevih dejavnosti, šolskih ekskurzijah, taborih in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnostih, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu šole, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

5.1 VZGOJNI POSTOPEK

Vzgojni postopek omogoča učencu soočenje z napako ter pripomore k uvidu vzroka za lastno ravnanje. Je priložnost za učencev napredek in pozitivno spremembo. Omogoča mu odpraviti napako. Vzgojni postopek vodijo učitelj, razrednik in šolska

svetovalna služba. Pogovori in postopek se pisno dokumentirajo pri strokovnem delavcu, ki je postopek vodil ali pri razredniku.

V vzgojnem postopku upoštevamo načelo postopnosti, razen v primerih, ko gre za hujšo kršitev pravil šolskega reda.

V vzgojnem postopku upoštevamo načelo postopnosti po naslednjih korakih:

1. korak: OPOZORILO
2. korak: POGOVOR S STROKOVNIM DELAVCEM
3. korak: POGOVOR Z RAZREDNIKOM
4. korak: POGOVOR PRI ŠOLSKI SVETOVALNI SLUŽBI
5. korak: SKLIC ODDELČNEGA UČITELJSKEGA ZBORA
6. korak: POGOVOR PRI RAVNATELJU
7. korak: SODELOVANJE S PRISTOJNIMI USTANOVAMI
8. korak: IZREK OPOMINOV

5.2 VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi se izrekajo ob lažjih ali težjih kršitvah pravil šolskega reda. Pri tem se upošteva postopnost v osmih korakih, razen v primerih, ko gre za hujšo kršitev, o čemer presodi tim strokovnih delavcev.

Razrednik vodi mapo zapisov vzgojnih ukrepov.

Vzgojne kršitve, primeri vzgojnih ukrepov ter postopki izrekanja vzgojnih opominov so podrobneje opisani v *Pravilih šolskega reda Osnovne šole Zalog*.

5.3 RESTITUCIJA

Osnova restitucije je poravnava in uvid kršitelja, zakaj je bilo njegovo dejanje nesprejemljivo. Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo. Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.

Oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode. Spodbuja pozitivno vedenje. Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.

Če je učencem dovoljeno napraviti in popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljani spreminjati vedenje, lažje bodo razumeli napake drugih in kot odrasli ne bodo avtoritarno kaznovali.

Primeri restitucije ter postopki določanja so podani v *Pravilih šolskega reda Osnovne šole Zalog*.

5.4 VZGOJNI OPOMINI

Vzgojni opomin se lahko izreče učencu, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Šola izreka vzgojne opomine v skladu z Zakonom o osnovni šoli.

5.5 POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade. Te učence ali skupine učencev predlagajo vsi delavci šole in ostali učenci. Za učinkovitost le-teh pa je pomembno:

- da se navezujejo na natančno določene dosežke, trud oz. vedenje;
- da se učenci zavedajo, za kaj so jim bila priznanja izrečena.

Pohvale, priznanja in nagrade so podrobneje opredeljeni v *Pravilih šolskega reda Osnovne šole Zalog*.

Vzgojni načrt Osnovne šole Zalog je obravnaval:

- učiteljski zbor OŠ Zalog, na seji dne, 25.4.2018;
- skupnost učencev, na sestanku dne, 19.9.2018;
- Svet staršev OŠ Zalog, na seji dne, 25.9.2018;

Vzgojni načrt Osnovne šole Zalog je obravnaval in sprejel:

- Svet šole OŠ Zalog, na seji dne, 26.9.2018.

**Rajko Mahkovic,
ravnatelj**

**Zanj: Andrej Krumpak,
pomočnik ravnatelja**

**Dejan Garbajs,
predsednik Sveta OŠ Zalog:**

